

тості заставленого житла, маючи перевагу перед іншими кредиторами заставника.

Кредитний договір містить умови, які сторони зобов'язані дотримувати. Одностороння відмова від виконання договору й одностороння зміна його умов за загальним правилом не допускається. Обов'язок кредитора з надання грошових коштів виникає з моменту укладання договору. У разі порушення цього зобов'язання банк несе перед позичальником відповідальність, передбачену договором і законом. Однак банк правомірний відмовитися від надання позичальникові передбаченого договором кредиту за обставин, які свідчать про те, що надана позичальникові сума не буде повернена. Закон не дає конкретного переліку таких обставин, і в кожному конкретному випадку суд буде визначати законність відмови.

В. В. ПЕТРОВИЧ, ст. викладач кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу КНЕУ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ У СТРАТЕГІЧНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

На сучасному етапі реформування економіки має певні зміни діюча система управління підприємством. З очевидністю реалізується положення теорії управління щодо складності керування діяльністю великих систем в зовнішньому економічному середовищі їх функціонування. Набагато простіше здійснюється процес управління системами, що мають чітко виражені, акцентовані на локальному кінцевому продукті структурні елементи. Процес розукрупнення централізованих управлінських систем в нашій державі має сталий характер. Прикладом щодо того є перетворення великих підприємств (виробничих об'єднань) на кілька менших структур з предметною орієнтацією, що мали раніше статус видів виробництв.

Ефективне функціонування комплексних і локальних систем управління в нових умовах господарювання забезпечується аналітичною інформацією щодо стану певного об'єкта стосовно внутрішнього та зовнішнього середовища. Така інформація включає необхідні розрахунки, висновки, рекомендації щодо мобілізації визначених резервів та стратегії поведінки конкретного суб'єкта відносно партнерів у системі діючого механізму господарювання.

Ретроспективне та оперативне аналітичне дослідження має на меті забезпечення функцій оперативного менеджменту.

Використання аналітичної інформації, яка розробляється в процесі такого дослідження, сприяє досягненню об'єктивної оцінки внутрішніх можливостей підприємства, насамперед з позицій максимального ефективного застосування виробничого потенціалу, що перебуває в його розпорядженні (виробничих потужностей, трудових, матеріальних та інших видів ресурсів). При цьому йдеться про здатність випуску тієї чи тієї продукції проти відповідних виробничих витрат без урахування зовнішніх факторів, які визначають умови її продажу на ринку в комплексі кількісної та цінової характеристик цього процесу.

Своєю чергою реалізація функцій стратегічного менеджменту має на меті здійснення такого роду управлінської діяльності на підприємстві, що спрямована на досягнення певних результатів на перспективу в умовах кон'юнктури, яка очікується у взаємовідносинах з партнерами по бізнесу. Успішне виконання цих функцій потребує використання якісної аналітичної інформації для розробки відповідних рішень щодо керування суб'єктом господарювання. Формування такої інформації є метою проведення перспективного економічного аналізу.

У процесі здійснення цього дослідження провадиться порівняльна оцінка ефективності кількох варіантів результатів роботи певного підприємства, можливих до досягнення внаслідок реалізації певних альтернативних проектів діяльності останнього в перспективі з урахуванням факторного впливу внутрішнього і зовнішнього середовища. Фактори внутрішнього середовища характеризують потенційну спроможність підприємства, яка є основою в конкурентній боротьбі щодо досягнення певної стратегічної мети. При цьому має бути врахована можливість максимального використання резервів, що виявляються в процесі оперативного і ретроспективного аналізу.

Серед факторів внутрішнього середовища слід акцентувати увагу на техніко-організаційному рівні підприємства, його професійно-кваліфікаційному потенціалі, фінансових ресурсах, виробничій потужності і т. ін. Своєю чергою до факторів зовнішнього середовища доцільно віднести такі характеристики, як зміна інфраструктури, стан зовнішнього середовища, природний ресурсний потенціал тощо.

Критерієм ефективності того чи того результату може бути прийнято значення одного або системи відповідним способом інтегрованих показників роботи підприємства. Наприклад, прибу-

ток, рентабельність, витрати на 1 грн товарної продукції та ін. Взаємозв'язок факторних характеристик з об'єктом дослідження має бути сформований у вигляді відповідної економіко-математичної моделі, механізм функціонування якої базується на застосуванні комп'ютерної техніки.

Проведення такого перспективного аналітичного дослідження потребує використання відповідного функціонального апарату, що передбачає можливість застосування економіко-математичних моделей, принцип побудови і алгоритм реалізації яких являють певну комерційну таємницю. Використання аналітичної інформації, що розробляється в процесі цього дослідження, сприяє визначенню оптимального варіанта поведінки господарюючого суб'єкта на різних етапах здійснення функцій стратегічного менеджменту.

Т. А. ПОДГУРСЬКА, викладач кафедри української мови та літератури КНЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ У ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА У ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

На сьогодні літературознавча наука здобула можливість стати повною, оскільки повернула всю дослідницьку спадщину і почала використовувати сукупність методологій світового літературознавства. Перед нею стоїть безліч проблем, які потребують негайного розв'язання. Адже використання інновацій у викладанні літератури — нагальна потреба часу.

Необхідні свіжі науково-теоретичні розвідки вчених-літературознавців і письменників. Водночас дуже потрібні й науково-методичні праці, де обґрунтовувалися б і визначалися шляхи принципового оновлення підходів до викладання літератури з орієнтацією на формування нового світогляду.

Відомий літературознавець Р. Мішук у статті «Проблеми сучасного прочитання української класики ХІХ — початку ХХ сторіччя»¹ тезисно окреслив проблеми нового осмислення окремих літературних творів. Вона ставить перед викладачем певні вимоги:

- учити студентів бачити в художньому персонажеві людину не лише з високими духовними запитами, а й житейським клопотом, людину, яка, потрапляючи у складні життєві ситуації, бореться й перемагає;

¹ Слово і час. — 1994. — № 6.